

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

ROZHOVOR S PŘEDSEDOU ČKA JANEM ŠTÍPKEM A ŘEDITELEM KANCELÁŘE A SEKRETÁŘEM ČKA JIŘÍM PLOSEM

V roce 2003 byl opět zvolen předsedou České komory architektů doc. Ing. arch. Jan Štípek. Naše redakce z podnětu redakční rady požádala staronového předsedu ČKA o rozhovor. V rozhovoru jsme se snažili zjistit, jak se staví Komora k problematice územního plánování, které je podle našeho názoru jedním z nejdůležitějších a současně nejproblematičtějších oborů, jež má Komora v kompetenci. Rozhovoru se zúčastnil i dlouholetý sekretář ČKA JUDr. PhDr. Jiří Plos. Oba zúčastnění prezentovali nejen oficiální stanoviska Komory, ale často i své osobní názory. Je nutno upozornit, že tyto názory nejsou komentářem zákona a často přesahují problematiku legislativy územního plánování. Kromě toho byl rozhovor uskutečněn v době, kdy ještě nebyly hotovy poslední úpravy návrhu nového stavebního zákona, ve kterých se mnohé z myšlenek vyslovené v rozhovoru nakonec promítly.

Redakce: Pane předsedo, protože ne všichni čtenáři našeho časopisu jsou s funkcí Komory úplně seznámeni – jak byste formuloval její hlavní cíle?

J.Š.: Cíle Komory jsou jednoznačně stanoveny zákonem, který byl schválen před jedenácti lety a v loňském roce byl novelizován. Povolání architekta patří mezi čtrnáct vybraných povolání, jejichž výkon je prakticky ve všech evropských státech nějakým způsobem regulován. Postavení architekta je jednoznačně dáno zákonem č. 360/1992 Sb. Tento zákon nás zavazuje k tomu, aby práce architekta byla vykonávána zodpovědně, aby se klient na architekta, který je členem Komory, mohl spolehnout a abychom se my architekti – jako profesní skupina – nemuseli za svou práci stydět. Na druhé straně jsou hájena práva architektů, pokud se týká autorských práv, pojištění a dalších otázek.

Redakce: Zákon č. 360/1992 Sb. ve svém § 4 definuje tři obory: pozemní stavby, územní plánování a zahradní a krajinná úpravy. Architekt také může obdržet autorizaci bez specifikace oboru, tzv. velkou autorizaci. Protože náš časopis je věnován urbanismu a územnímu rozvoji, chceme se v našem rozhovoru soustředit na problematiku územního plánování. V čem vidíte zvláštnost a specifikum tohoto oboru, a v čem spočívá autorizace pro tento obor?

J.P.: Na toto je odpověď velmi jednoduchá a současně složitá. Z pojetí zákona

vyplývá, že osobnost architekta by měla být univerzální, zvládající všechny uvedené obory. Proto nutíme školy, aby poskytovaly vzdělání v celém rozsahu, a usilujeme o to, aby architekti vyhověli svým vzděláním i následnou praxí podmínkám velké autorizace. Autorizaci pro jeden obor považujeme za jistý druh deficitu; toto pojetí ovšem prošlo a prochází zároveň určitým vývojem a v současnosti nás nutí reagovat na to, že ne všechny školy poskytují uznané vzdělání v celém rozsahu a že řada nových žadatelů o autorizaci podmínky pro výkon všech oborů nesplňuje. Přesto zdůrazňuji, že celistvé pojetí profese je naším cílem a že je kupodivu u našich zahraničních partnerů vnímáno velmi pozitivně. Nedávno zde byl na návštěvě bývalý prezident Královského institutu britských architektů, který se v rozpravě seznámil s naším pojetím a konstatoval, že měli dříve systém koncipovaný obdobně (přínejmenším pro obory pozemních staveb a územní plánování) a že je v současné době mrzí, že územní plánovače od architektů do určité míry oddělili.

Redakce: Přesto se domníváme, že postavení územního plánování je poněkud výjimečné. Vyžaduje daleko větší spolupráci s dalšími vědeckými a technickými obory, jakými jsou geografie, ekologie, sociologie, demografie, ekonomie atd. V současné době je celoevropsky uznáván princip udržitelného územního rozvoje se třemi aspekty, které musí být

v rovnováze, tj. aspektem ekonomickým, ekologickým a sociálním. Již na úrovni územního plánu obce není architekt - urbanista sám schopen postihnout všechny aspekty problematiky a nutně spolupracuje s dalšími specialisty. V oblasti územního plánování jeho univerzalita musí zahrnout i další obory, které možná nemusí ovládat, ale musí o nich dostatečně vědět. Jak se díváte na tento problém?

J.P.: Domnívám se, že stejný problém nastává i v oboru pozemních staveb a v oboru zahradní a krajinné architektury rovněž. Architekt je z podstaty své práce celistvě vzdělaný koordinátor; i při projektování budovy nutně spolupracuje s celou řadou specialistů, jejichž práci zadává, koordinuje, kontroluje a sjednocuje do jednoho celku, aniž musí nutně znát podrobně problematiku jednotlivých profesí. Musí uvažovat o stavbě jako o celku, to znamená o jejím tvaru (hmotách), materiálu a technologiích, dispozicích a provozu – právě tak jako o stavebních nákladech, provozních nákladech a ekonomické návratnosti pro investora. Stejná situace je v územním plánování. Souhlasím s vámi v tom, že ekonomická stránka územně plánovací dokumentace byla dlouho podceňována. V určité době po revoluci se ani o plánování jako takovém takřka nesmělo hovořit. Bylo zaměřováno se zprofanovaným centrálním plánováním, představovaným například tehdejší Státní plánovací komisí. V současné době si ale ekonomickou dimenzi územních plánů uvědomuje každý. Právě tak se ekonomické uvažová-

ní vrací do tvůrčí architektonické práce. Architektova i urbanistova práce se otevírá dalším oborům, které přináší především technologický vývoj, ale i proměny sociální a kulturně civilizační. I z tohoto důvodu podporujeme myšlenku celistvosti profese architekta. Práce architekta i urbanisty je z definice týmová.

Redakce: Typy územně plánovací dokumentace zabírají velký rozsah problematiky. Územně plánovací dokumentací je regulační plán pro několik parcel, ale také územní plán kraje ve smyslu územního plánu velkého územního celku. Územní plán obce je možno pořizovat pro vesničku o stu obyvatelích, ale také pro milionové město. Jak se při autorizaci přihlíží k dosavadní praxi architekta? Myslíte si, že architekt - urbanista, který se podílel pouze na několika územních plánech malých obcí, je způsobilý zpracovat například územní plán kraje?

J.P.: Tento problém má dva aspekty. Prvním z nich je nutnost provázanosti části a celku a jednotného pohledu na celkovou koncepci a jednotlivé detaily. Mezi úrovní regulačního plánu a územního plánu velkého územního celku existuje celá řada významných spojitostí. Stálo by za úvahu zkoumat, jak jsou propojeny regulační plány s územně plánovací dokumentací kraje. Systémy pořizování a schvalování dokumentů různých úrovní jsou samozřejmě vzájemně odlišné. To ale neznamená, že dokument na úrovni kraje nemusí obsahovat strukturované informace o vnitřní struktuře jednotlivých obcí. Na základě mé zkušenosti to dokonce obce od krajského plánu očekávají. Týká se to například politiky regenerace těžce postižených oblastí, rekultivací území a podobně. Profesionál, který se začne zabývat jinou rozlišovací úrovní, než byla jeho dosavadní praxe, si musí nutně doplnit znalosti a vědomosti a vypěstovat schopnosti a dovednosti přiměřené jeho úkolu, kontaktovat se s lidmi, kteří v této oblasti praxi mají, resp. kteří prokázali schopnost inovativního tvůrčího myšlení. Platí to pochopitelně i vice versa: praktik v oblasti velkých územních celků se musí učit porozumět regulačním plánům a pochopit jejich místo v celkovém plánovacím a rozhodovacím procesu. Položím vám protiotázku: Je profesionál s dlouhodobou praxí ve zpracovávání územních plánů

velkých územních celků, ale i územních plánů obcí vždy tím nejpovolanějším? Za jistých okolností to může být naopak handicap, zejména setkává-li se s novými, dosud neřešenými problémy a není s to na ně profesně reagovat jinak než rutinně.

J.Š.: Já jsem vaši otázku pochopil poněkud jinak. Vyplývá-li z ní požadavek na další atomizaci autorizací, tedy oddělení pro různé typy územně plánovací dokumentace, pak by docházelo k dalšímu tříštění a nežádoucí specializaci architektonické profese. Nezlobte se na mě, ale dávno před rokem 1989 jsme diskutovali o tom, že se profese architekta nežádoucím, někdy až absurdním směrem specializuje. Preferujeme-li v komoře celistvý výkon profese architekta, měli bychom preferovat také celistvý výkon profese územního plánovače. Jsou to především absolventi fakult architektury, na kterých se vyučuje urbanismus. Nevylučujeme ale ani absolventy jiných škol, jakými jsou geografové, prostoroví ekonomové a podobně. Dobře víme, že ve světě, zejména v anglosaských zemích, existuje profese plánovač – planner – se speciálními školeními univerzitního typu. My o takovém systému v současnosti neuvažujeme.

J.P.: V současnosti pracujeme na novém autorizačním řádu, který bude v souladu s novelou zákona o výkonu povolání a ve kterém uvažujeme také o označení „plánovač“. Protože tento pojem nezná zákon sám, je velmi pravděpodobné, že z tohoto záměru sejde, nicméně z mých předchozích slov vyplývá, že slovo plánovač se již nepovažuje za urážku. Dnes se k tomuto výrazu vracíme už proto, že jde o termín mezinárodně uznávaný, dobře přeložitelný, a tedy všeobecně pochopitelný.

Redakce: Doktor Plos hovořil o nebezpečí určitých rutinních a technokratických přístupů k řešení velkých územních celků i územních plánů obcí. Je známo, že takřka výhradní monopol na zpracovávání územních plánů VÚC měl například státní ústav pod názvem Terplan. Nebylo by dobré podceňovat tradice a zkušenosti této organizace, zejména co do hlubokých znalostí území, řešení dopravní problematiky, osídlení, ekologie a podobně. Je možno konstatovat, že většina plánovačů starší generace, zpracovávající dnes velké územní celky, prošla praxí

v Terplanu. Neodporujeme tezi, že je potřeba v současnosti hledat nové přístupy k plánování. Na druhé straně zastáváme názor, že pochopení širších vztahů v území a jejich řešení vyžaduje delší praxi. Idealismus je v územním plánování nezbytný, avšak zkušenosti a praxi, zejména v řešení konfliktů, nelze podceňovat.

J.P.: Šel-li by do řešení problémů plánovač pouze s idealismem, jistě by v první řadě narazil na profesionalizovaný tým pracovníků veřejné správy na krajské a obecní úrovni. Možná by si tyto subjekty ani vzájemně nerozuměly. Podle mého názoru není třicetiletá praxe ani handicapem, ani předností. Prvotní je vždy kvalita a kvalifikovanost plánovače, která se projevuje ve schopnostech tvořit a schopnostech komunikovat s veřejností. Územní plánování je v podstatě svou velkou částí také politikum.

J.Š.: Prvotním předpokladem kvalifikace pro vedoucího týmu je schopnost z řady informací a analýz vytvářet syntézu.

J.P.: I když jsem řekl, že územní plánování je v podstatě politikum, netvrdím, že územní plánovač – a de facto každý architekt – by měl být jakýmsi politikem. Role architekta by měla být jiná. Architekt je osobou, která musí navrhnout řešení střetů do jisté míry protichůdných zájmů, a to nejen zájmů soukromých a veřejných, ale i veřejných navzájem a soukromých navzájem. Klientem územního plánovače je obec nebo kraj. Tyto celky jsou reprezentovány skupinami politiků, přičemž jednotliví z nich mohou zastávat protichůdné názory. Ke kterým názorům by se plánovač měl přiklonit? Podle mého mínění si musí umět udržet profesní nezávislost, musí umět naslouchat veřejnosti a vysvětlit její zájmy politikům a přitom hájit i všechny ostatní důležité priority a zájmy v území, zejména princip udržitelného rozvoje. Plánovač musí přihlížet k zájmům politiků, respektovat jejich názory, ale pokud na sebe vezme přímo úlohu politika, pak volí takřka sebevražednou pozici.

Redakce: Plánovač nemusí a ani nesmí být politikem, ale musí umět záměry a zákonitosti územního plánování politikům vysvětlit. Učí podle vašeho názoru naše vysoké školy dostatečně techniku

komunikace a politického vyjednávání? Územní plánování používá takřka vždy techniku kompromisu. Územně plánovací dokumentace je tedy kompromisem mezi zájmy státní správy, samosprávy, soukromého sektoru a veřejnosti. Jsou naši územní plánovači připraveni k řešení takovýchto kompromisů, aniž by se vzdali kvality své práce?

J.P.: Výuka architektury by měla být rozšířena i o předměty psychologie, komunikace a rétoriky. Podle mých zkušeností ani u mladých architektů nespočívá hlavní problém v komunikaci s politiky a veřejností. Ten vidím v komunikaci s byrokratickou sférou. Tam často existují nepřekonatelné stereotypy. To jsem osobně zažil při jednání s řadou krajských i obecních úřadů.

J.Š.: Jako vysokoškolský pedagog musím reagovat. Železná lady Margaret Thatcherová například navrhla, aby byl na univerzitách opuštěn princip semestrů, a na jejich místo zavedeny trimestry. Vysokoškolské studium by se tak změnilo z výuky všestranně vzdělaných lidí na výrobu odborné pracovní síly. Slyším-li o „lidských zdrojích“ či „pracovní síle“, ježí se mi vlasy na hlavě. V našem státě i v Evropské unii existují tendence ke zkrácení a racionalizaci studia. Když my jsme v devadesátých letech přišli vyučovat na fakultu, bylo naším cílem studium prodloužit. Mou první povinností jako pedagoga je poskytnout studentovi dostatečné penzum znalostí, aby mohl být architektem. Ty ostatní věci, o kterých jste hovořili, tedy například komunikaci, se může doučit sám. Povinností každého odborníka je, aby se celoživotně vzdělával.

J.P.: V Evropské unii dnes existují tendence, které mají svá úskalí – poskytnout vysokoškolské vzdělání co nejširším vrstvám obyvatel a současně vysokoškolské studium zkrátit a při tom všem mít jeho absolvování za postačující pro samostatný výkon nezávislých povolání. Na jedné straně to znamená větší demokratizaci v přístupu ke vzdělání, na straně druhé to ale nutně zplošťuje a ochuzuje kvalifikaci, zejména v tak citlivých oblastech, jakými jsou architektura a územní plánování, ale i v jiných oborech s vysokou mírou osobní odpovědnosti – tyto obory totiž mají obrovské dopady kulturní, ekonomické, ekologické, sociální a další a nemohou být dobře zajišťovány jednostranně vzdělaný-

mi technokraty. Evropskou tendencí, která jistě postihne i nás, je fakt, že odborník prochází ve svém životě více profesemi a věnuje se různým činnostem. Tak by mohlo být zcela přirozené, že architekt ve své kariéře přechází od návrhů budov k územnímu plánování a věnuje se třeba i interiéru a designu. Vyžaduje to samozřejmě celoživotní vzdělávání. Na něj je v Evropské unii kladen velký důraz a standardy jeho kontroly jsou velice přísné. Obdobnou cestu budeme postupně sledovat i my.

Redakce: Existují podle vašich zkušeností u nás takovéto „renesanční“ osobnosti, které kvalitně zvládnou projektování budov, zpracování územně plánovací dokumentace a zároveň také interiéry?

J.P.: Jsou takoví, ale jde spíše o méně početnou skupinu. Schopní architekti, kteří by tuto problematiku zvládli, se většinou soustřeďují na určitý segment tvorby, který je jim blízký. Znáám týmy, které se věnují úzké problematice, dejme tomu zdravotním stavbám, a to celoživotně. Je to však stále obtížnější.

J.Š.: Některé týmy by se rády specializovaly, ale z nedostatku zakázek, na který se soustřeďují, musí dělat i něco jiného. Pro to jsou ale vzdělávání.

Redakce: Stává se, že veřejnou soutěž na územní plán velkého města vyhraje ryze architektonická kancelář bez přímých zkušeností s územním plánováním.

J.P.: Jako Brňákům vám musím říci, že u vás máte týmy, které jsou schopny skvěle zvládnout jak projekty budov, tak i územně plánovací dokumentaci. Věc má ale jinou stránku. Kvalitní územně plánovací dokumentace vyžaduje kvalitního zpracovatele, ale zároveň neméně kvalitního pořizovatele. Kvalifikovaný pořizovatelský tým velmi rychle odhalí, zda uchazeč ve výběrovém řízení má dostatečné předpoklady pro kvalitní zpracování územně plánovací dokumentace.

Redakce: Brněnští klasikové moderní architektury Fuchs a Rozehnal zastávali názor, že bez znalosti projektování budov nelze zpracovat urbanistické projekty.

Urbanismus je podle nich vyšším stupněm kvalifikace architekta.

J.Š.: To platilo za jejich dob. V mé generaci již jsou lidé specializovaní celoživotně na urbanismus, aniž se staveb dotkli.

J.P.: Zcela souhlasím, neboť nejde o stavbu, ale o metodu myšlení a práce. Ba šel bych ještě dále – nejen urbanismus, nýbrž územní či prostorové plánování jako celek!

Redakce: Je však nutno mezi urbanismem a územním plánováním rozlišovat. Podle názorů mnohých není územní plánování tvůrčí činností, ale spíše činností manažerskou, organizační a administrativní, na základě zákona umožňující a usměrňující výstavbu. Jde tedy více o využití území a přípravu parcely k výstavbě, než o tvorbu prostoru.

J.P.: Jsem přesvědčen, že je to názor přímo tragický. Bude-li se územní plánování ubírat tímto směrem, jde o nešťastný vývoj. Nevím, je-li to způsobeno právníky. I když jsem sám právníkem, s tímto pojetím zásadně nesouhlasím. Územní plánování je dle mého názoru stále procesem vyžadujícím tvůrčí přístupy. Jestliže bude redukováno na byrokraticko-technický přístup, přestanou mít obce o územní plány zájem.

Redakce: Jako právník se ale jistě setkáváte s názorem, že pozemek je soukromým vlastnictvím a jeho majitel má svou vlastní představu o jeho rozvoji a uplatnění. Regulace územního plánování mu v tom brání a on to považuje za zásah do svých vlastnických práv. Řekne: „Proč já mám poslouchat cizí názory, co mi má kdo mluvit do věci, výsostně se dotýkajících mého majetku.“

J.P.: To je věcí, vyžadující samostatnou a podstatně delší diskusi. Byl-li by respekt k vlastnickým právům doveden do těchto extrémů, bylo by územní plánování zbytečné. Obec do územního plánu promítá svou představu o dalším rozvoji, vymezuje území, která je nutno hájit, jiná, která je možno rozvíjet a zejména území, kde se nesmí stavět vůbec. Tento žádoucí vývoj je obec ochotna podporovat a spolufinancovat. Jestliže bude mít individuální vlastník právo tyto záměry zvrátit, pak nemá

mysl plánovat vůbec. Názor, že obec nemůže ovlivňovat vlastnické vztahy v území, je omylný a neodpovídá naší ústavě. Ta samozřejmě vlastnictví chrání, ale také zároveň stanovuje, že vlastnictví zavazuje! Vlastník při využívání svého pozemku zákonitě omezuje vlastnická práva druhých. Vlastník je za nakládání svým vlastnictvím odpovědný nejen sobě, ale i širšímu společenství. Kromě toho – má-li mít obec odpovědnost za správu svého území, musí mít právo formulovat veřejný zájem a vstupovat (pochopitelně v zákonném rámci) do vlastnických práv.

Redakce: *Jaký je v této souvislosti váš názor na autorství územně plánovací dokumentace? Koncepce územního plánu musí nutně respektovat názor obce a veřejnosti a jeho autor musí v průběhu zpracování uzavírat velké množství kompromisů. Dá se tedy územní plán považovat za tvůrčí počín?*

J.P.: To ale přece platí i pro jednotlivou stavbu. Náplň, funkci a cenu objektu vždy určuje klient svým stavebním programem. Architektonické řešení je v každém případě určitým kompromisem. Ale výsledný tvar objektu, jeho celkové architektonické řešení – tedy nejen řešení výtvarné, ale též technické, technologické, materiálové, dispoziční a provozní, z čehož mnohé je nejen normově, ale též právně vymezeno – je vždy ve výsledku autorstvím architekta. Na to ostatně pamatuje i autorský zákon, který výslovně z autorství a autorskoprávní ochrany vylučuje námět díla, aniž tím zpochybňuje jeho smysl pro výslednou podobu díla.

Redakce: *Územní plán má ale přece jenom jinou funkci. Autorstvím může být základní koncepce, rozložení ploch a určení jejich funkcí. K tomu může architekt – urbanista formulovat svou představu o kompozici obce, utváření prostorů a vzájemných souvislostech staveb. Realizace takového plánu může trvat více než dvacet let a zájmy obce a jednotlivých stavebníků se v průběhu takové doby mohou výrazně měnit. Autor se mnohdy realizace svého plánu ani nedožije. Kromě toho může zastupitelstvo ve čtyřletých periodách územní plán měnit,*

případně zrušit jeho platnost a pořídít si plán nový.

J.Š.: Zde bych uvedl krátký historický exkurs. Jedním z největších urbanistických počínů u nás bylo založení Nového Města pražského. Na jeho území existovalo dvaatřicet vesnic. Osvícený monarcha se zkrátka dohodl s lokátorem a formulovali na svou dobu velmi přísné regulace. Jestliže měšťan realizoval dům podle plánu a včas, pak po patnáct let neplatil daně.

J.P.: Já se domnívám, že územní plán je dílem autorským. Souhlasím s tím, že režim autorskoprávní ochrany územního plánu je méně přísný než režim autorskoprávní ochrany jednotlivé stavby. Ale i stavby jsou přestavovány – a je to jenom dobře, neboť to je samou podstatou vývoje architektury i urbanismu (v tomto smyslu je územní plánování disciplínou přece jenom stále příliš mladou!). Právě jejich kontinuální přestavba zaručila to, co mnohým městům dnes dává jedinečný genius loci. V čem vidím autorství územního plánu? Je to schopnost soustředit všechny zájmy a vlivy, umět je pojmenovat a vyhodnotit a na jejich základě dát území výsledný tvar. To je věc, kterou podle mého názoru ostatní profese neumějí. Mám určité zkušenosti se zpracováváním územního plánu v Teplicích, kde jsem jako právní konzultant pořizovatele spolupracoval s architektem Romanem Kouckým na velmi liberálním územním plánu, který však stanovoval určitá omezení. Ve vedení města jsou liberálové, kteří však nemohli pochopit, proč by se měl omezovat plošný růst města a výstavba na určitých – k výstavbě nevhodných – plochách. Přesvědčil je až argument ekonomický, který prokázal, že dnes má město dostatek ploch uvnitř města k tomu, aby bohatě sanovalo mnohem vyšší potřebu obytných ploch na jednoho obyvatele, než bude v nejbližších desetiletích vůbec účelné.

Redakce: *Aplikujeme-li tento argument na území celé republiky, vychází nám, že při dosti pesimistické demografické prognóze máme již dnes ploch dost. Proto zákonitě při rozvoji ploch nových budov některé stávající opouštěny a některé obce vyliďňovány. Jaká je v této souvislosti podle vašeho názoru funkce státu?*

Má chránit naši strukturu osídlení anebo ponechat vše na působení tržních sil?

J.P.: Slyším-li pojem „mobilita pracovní síly“, budí to ve mně odpor. U nás, ale i v celé Evropě, existuje zkrátka jiný způsob života a jiné tradice, než kupříkladu ve Spojených státech. Žije-li někdo v určitém území po delší čas a postaví-li si tam dokonce dům, naváže úzké vztahy s místem a lidmi a zapustí tam kořeny. Stát by měl tento fakt vzít v úvahu, respektovat a přizpůsobit tomu svou územní i bytovou politiku. Na krajské úrovni lze ale vidět i jiné problémy. Tak například obce, které měly ve svém katastru povrchové lomy, nepovažují toto území za své, jelikož rozsáhlá devastace území nevznikla jejich vinou. Chtějí se rozvíjet jiným směrem a nechat tíživé dědictví povrchové těžby na starosti státu. V důsledku této situace vzniká v severních Čechách podél podkrušnohorské tangenty jakési lineární město a krajina začíná být v příčném směru mezi Krušnými horami a Českým středohořím neprostupná. V územním plánování je vždy důležité vést dialog se zpětnou vazbou v linii „stát – kraj – obec“ a naopak „obec – kraj – stát“.

Redakce: *Neměla by pak být ustavena na úrovni kraje stálá skupina profesionálů – plánovačů, kteří by kontinuálně analyzovali nové informace a střety, a kteří by odborně podpořili dialog mezi státem a obcemi?*

J.P.: V tom s vámi souhlasím. My jsme při našich studiích v severních Čechách dospěli k názoru, že by při krajském úřadu taková stálá skupina ustavena být měla.

J.Š.: Musím ale upozornit, že střety a problémy vznikají i v opačném směru, to znamená od obce směrem ke kraji. Kraje by měly být dostatečně kompetentní na to, aby si zvolily svou cestu, jak tyto problémy vyřešit.

Redakce: *Je zde ale ještě jeden aspekt. Obce mohou být velmi alergické na to, jestliže se o nich na krajské úrovni rozhoduje, aniž je věc s nimi podrobně projednána.*

J.P.: V tom vidím i určité úskalí v návrhu nového stavebního zákona. Je velmi podrobný a předepisuje, jaké orgány, komise a rady si musejí obce povinně zřídit. Myšlenka průřezových poradních

orgánů, jakými jsou komise a rady, je velice dobrá, ale neměla by být uplatňována direktivně a ve všech případech.

J.Š.: Pamětníci například vzpomínají na dobré fungování státem zřízené Pražské regulační komise, jejíž rozhodnutí se dotýkala i takových detailů, jakými byly tramvajové refýže.

Redakce: Může se ale vyskytnout situace, kdy město potřebuje investice soukromého – například zahraničního – sektoru. V tom případě nechce být na investora přísná a regulační podmínky formuluje měkce.

J.P.: To se vzájemně nevylučuje. Na území měst i krajů jsou rozdílné podmínky. Některé jeho části je nutno regulovat

velmi přísně, jiné mohou být takřka bez regulace. Záleží na obci, jak tyto plochy a jejich regulaci vymezí - a je na plánovači, aby pro takové rozhodnutí byl s to dodat nejkvalitovanější podklad.

*Rozhovor připravili:
Josef Markvart a Lubor Fridrich*